

E 5.2 Pomiary SEM ogniwa na podstawie prawa Ohma dla obwodu zamkniętego

INSTRUKCJA WYKONANIA ZADANIA

Obowiązujące zagadnienia teoretyczne:

1. Podstawowe wielkości fizyczne opisujące przepływ prądu elektrycznego
2. Ogniwa galwaniczne i pojęcie siły elektromotorycznej
3. Prawo Ohma i prawa Kirchoffa przepływu prądu
4. Siła elektromotoryczna a napięcie, opór wewnętrzny ogniwa

Literatura:

1. Ćwiczenia laboratoryjne z fizyki „Elektryczność i magnetyzm”, B. Kuśmiderska, Cz. Rybka, T. Rybka, Wydawnictwa Uczelniane PL, Lublin 1995.
2. Podstawy fizyki T3 – D. Halliday, R. Resnick, J. Walker, PWN Warszawa 2005.
3. Fizyka- krótki kurs – Cz. Bobrowski, PWN Warszawa 1999.

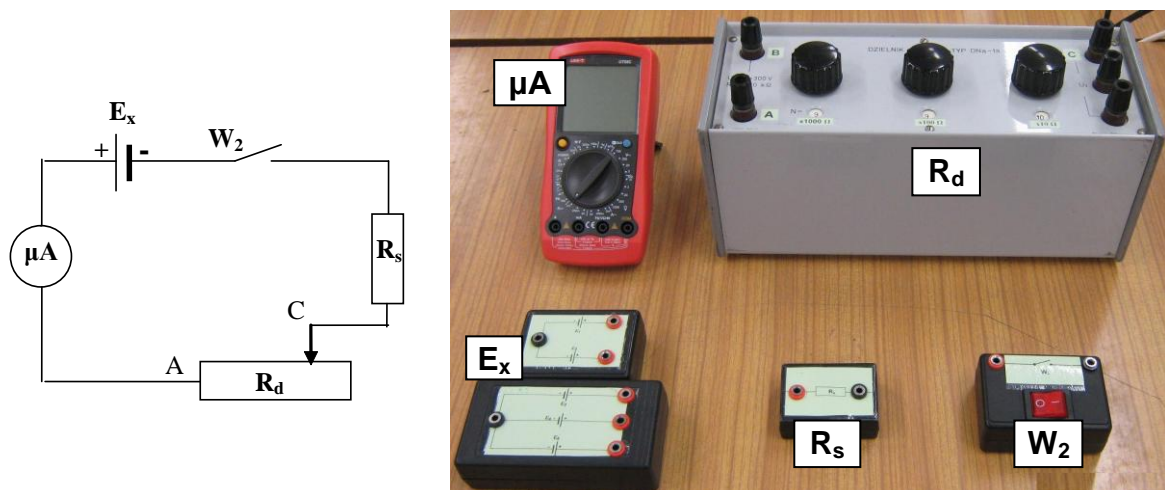
Wartości podawane przez prowadzącego zajęcia:

Wartość oporu $R_0 = 1000 \Omega$

Zakres zmian oporu $R_0 : 1000 \Omega - 10\,000 \Omega$

Wykonanie zadania:

1. W skład zestawu doświadczalnego wchodzi: badane ogniwo (E_x), wyłącznik (W_2) opornik zabezpieczający (R_s), dzielnik napięcia-opornik dekadowy (R_d) mikroamperomierz (μA).

Rys.1 Schemat i fotografia zestawu pomiarowego

2. Obwód należy zestawić według schematu zamieszczonego na rys.1. Podłączając multimetr należy wykorzystać gniazda oznaczone jako COM (-) oraz mA (+).
3. Załączyć multimetr μA i ustawić tryb pomiaru natężenia prądu stałego (zakres pomiarowy 2 mA)

4. Załączyć wyłącznik W_2 i za pomocą opornika dekadowego R_d ustawić wartość oporu $R_0 = 1000 \Omega$. Zanotować natężenie prądu I_0 wskazywanego przez mikroamperomierz.
5. Zwiększyć wartość oporu do wartości R (np. 2000Ω) i odczytać wartość natężenia prądu I płynącego w obwodzie.
6. Czynność z pkt. 5 powtórzyć przynajmniej 8-krotnie za każdym razem zwiększając wartość oporu R (np. o 1000Ω).
7. Tabelę wyników przygotować według poniższego wzoru:

Ogniwo	I_0 [mA]	R_0 [Ω]	I [mA]	R [Ω]	E_x [V]	$\langle E_x \rangle$ [V]

8. Siłę elektromotoryczną ogniwa wyliczyć ze wzoru:

$$E_x = \frac{I_0 I (R - R_0)}{I_0 - I} \quad (1)$$

9. Obliczyć średnią wartość siły elektromotorycznej $\langle E_x \rangle$.
10. Niepewność siły elektromotorycznej ΔE_x oszacować metodą różniczkowania wzoru (1) przyjmując jako zmienne: I_0, R_0, I, R .

Autor instrukcji:

Tomasz Pikula